

ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, 31 ՅՈՒՆԻՍԿՐ, 2022

ՏԵՐՈՒՆԱԿԱՆ ԱՊՈԹՔ

(միասնաբար արտասանուած)

Իմաստութիւն Հօր Յիսուս, Կուր ինձ իմաստութիւն Կբարիս խորհել եւ խօսել եւ գործել առաջի քո յամենայն ժամ. ի չար խորհրդոց, ի բանից եւ ի գործոց փրկեա Կիս. եւ ողորմեա քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս: Ամէն:

ՍԱՐՄՈՍ 37

ԶԱՐԵՐՈՒՆ ԵՒ ԲԱՐԻՆԵՐՈՒՆ ՎԱԽՃԱՆԸ

Սիրտդ մի նեղեր չարերուն համար,
ոչ ալ նախանձէ անօրէն մարդոց:
Որովհետեւ անոնք շուտով Կիտի իսամբին խոտի պէս,
Կիտի չորնան այնպէս՝ ինչպէս դալար բոյսը կը չորնայ:
Տիրոջ վստահէ եւ բարիք ըրէ,
որպէսզի երկրի վրայ ապրիս եւ ապահովութիւն վայելես:
Միակ ուրախութիւնդ Տէրը թող ըլլայ,
եւ ինք սրտիդ բոլոր բաղձանքները Կիտի տայ:
Քու կեանքդ Տիրոջ յանձնէ,
եւ վստահ եղիր, ան ամէն ինչ Կիտի տնօրինէ:
Լոռութեամբ հնազանդէ Տիրոջ,
սիրտդ մի նեղեր անոնց համար՝
որ անիրաւ յաջողութեան կը հասնին,
եւ անոնց համար՝ որոնք չարիք կը նիւթեն:
Զսպէ բարկութիւնդ, մէկ կողմ դիր գայրոյթդ.
սիրտդ մի նեղեր, որպէսզի դուն ալ չարիք չգործես:
Որովհետեւ չարագործները շուտով Կիտի կորսուին,
մինչդեռ Տիրոջ վստահողները երկիրը Կիտի ժառանգեն:

ՆԱՐԱԿԱՆ-ԱՊՈԹՔ

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա:
Ամենասուրբ Երրորդութիւն, տուր աշխարհիս խաղաղութիւն:
Եւ Հիւանդաց բժշկութիւն, ննջեցերոց արքայութիւն:
Արի Աստուած Հարցն մերոց, որ ապաւէն ես նեղերոց:
Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Յիսուս Փրկիչ մեզ ողորմեա:

Պահապան ամենայնի Քրիստոս,
աջ էո հովանի լիցի ի վերայ իմ ի տուէ եւ ի գիշերի,
ի նստիլ ի տան, ի գնալ ի փանապարհ,
ի ննջել եւ ի յառնել, զի մի երբեք սասանեցայց.
եւ ողորմեա՛ էո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս:

ՕՐՈՒԿՆ ՆԻԹԸ

ԱՌԱԿԱՑ 23 ԳԼՈՒԽ

ԵՐԵՍՈՒՆ ԻՄԱՍՏՈՒՆ ԽՕՍՔԵՐ 23:9-18

Հեղափոխական արքայադարձություն մը կայ Յայրնություն Յովհաննու գիրքին մէջ, երբ ամեն անգամ Քրիստոս պարգամ մը կու փայ, պարգամի աւարտին հետեւեալ խօսքը կը յիշեցնէ. «Ով որ ականջ ունի լսելու, թող լսէ, թէ Հոգին ինչ կ'ըսէ», այսպէս էս, Առակաց գիրքին մէջ, իմաստուն խօսքերն ու առակները նոյն փոխարկ արքայադարձություններ են, թէպէտ աւարտին չէ ըսուած, ով որ ականջ ունի լսելու թող լսէ, թէ Հոգին ինչ կ'ըսէ, բայց շար որոշ է, ինչպէս Պօղոս Առաքեալ պիտի ըսէր իր աշակերտին՝ Տիմոթէոսին. «Փոքր փարիքէ գիտես, գիրքերը, որոնք Աստուծոյ շունչով գրուած են»: Ինչո՞ւ այս ներածականը, այսօր: Որովհետեւ Առակաց գիրքը կու փայ մեզի այնպիսի պարգամներ, որոնք այնքան այժմեական են, բայց որքանով անոր ականջ կու փանք լսելու, հասկնալու եւ սպա գործադրելու: Այս նոյն մտքով նաեւ կը շարունակէ 23 գլուխի 9 համարէն սկսեալ, երբ կ'ըսէ. «Յիմարին ականջներուն մի խօսիր, որովհետեւ անիկա քու խօսքերուդ իմաստութիւնը պիտի անարգէ»: Արդեօք կարելի է՞ նմանութեան եզրեր գրնել Քրիստոս այն խօսքերուն, երբ Իր աշակերտները դրկեց քարոզութեան, ըսաւ անոնց. «Ձգոյ՛ եղէք, ձեր մարգարիտները խոզերուն առջեւ մի նետէք»: Կը նշանակէ, այդ ըսուած խօսքերը պարզ, սովորական խօսքեր չեն, այլ նոյնիքն Աստուծոյ կողմէ փոխանցուած պարգամներ են, որոնք պէտք է խոնարհութեամբ ունկնդրուին: Այսպէս յիմար արքայադարձութիւնը անոր համար է, որ արժէքը չի գիտեր այդ խօսքին, ինչպէս խոզերու պարագային արժէքը չեն գիտեր մարգարիտին: Ուրեմն կը գգուշացնէ, որ յիմարին ականջներուն իմաստութեան խօսքեր մի խօսիր, որովհետեւ պիտի անարգէ:

10 եւ 11 համարները կը գգուշացնեն, որ չըլլայ թէ որբերուն արտերը մտնեն, որովհետեւ անոնց Վրէժխնդիրը, այսինքն՝ նոյնիքն Աստուած, գորաւոր է: Որբը որ անօգնական է, մարդկային հասկացողութեամբ, բայց այսպէս կու գայ յիշեցնելու, որ ոչ, որքան ալ անօգնական կը թուի, բայց Աստուած Ինք է անոր, կամ անոնց օգնականը: Մի գուցէ երկրի վրայ անոնց իրաւունքը խլուի, բայց այսպէս կը յիշեցնէ, որ կայ Վրէժխնդիրը, որ անոնց պաշտպանն է, եւ երբ գայ պահը, ահա այն արեւն հաշուեպտութիւնն է որ փեղի պիտի ունենայ: Ուրեմն այսպէս յիշեցում անոր համար, որ չհասնի այդ պահը, այլապէս Վրէժխնդիրը գորաւոր է:

12 համարը անգամ մը էս յիշեցում. «Միրտդ խրապի փուր, ականջներդ՝ գիտութեան խօսքերուն», որպէսզի անով մեծնաս ու աճիս: Այնպէս ինչպէս գիտութիւնը եթէ օգտակար է մարդու համար, առաւել էս ստուածային իմաստութիւնը, ոչ միայն մտքին, այլ նաեւ հոգին հոգաւարակար է, գայն հեռու պահելու կործանումէն:

13 եւ 14 համարները, մէկ այլ ուրիշ յիշեցում, էս առաւել էս հրամայական. «Տղայէն խրապը մի կտրեր, որովհետեւ եթէ զանիկա գաւազանով ծեծես, չի մեռնիր, բայց անոր հոգին դժոխքէն կ'ազատես»: Նախ առաջին հերթին յարակօրէն կը թելադրէ որ խրապը անպակաս ըլլայ անոր կեանքէն: Խրապը ըսելով անոր մէջ կարելի է փեմնել ազդարարութիւն, յանդիմանութիւն, յիշեցում, թելադրութիւն, ի պահանջել յարկին գաւազանի հարուած, բայց գգոյ՛, գաւազան ըսելով չի նշանակեր փեղի անփեղի հարուածներ փալու: Գեղեցիկ արքայադարձութիւն մը կայ գրաբար լեզուի մէջ, ուր կ'ըսէ. «Որ ոչ լուիցէ բանիս, այլ՝ լուիցէ գանիս», կը նշանակէ. «Ով որ խօսքով մտիկ չընէր, գաւազանի հարուածով մտիկ կ'ընէ»: Այսօրուան դաստիարակութեան մարզին մէջ, ընդհանրապէս արգիւտուած է ծեծ հասկացողութիւնը, ըսելով որ մարդ արարածը բանաւոր, բանականութիւն ունեցող արարած է, ուրեմն պէտք է խօսքով հասկցնել: Շար աղէկ, լաւ է մօտեցման եղանակը, չմոռնանք սակայն, որ փակալին կամ երկիրներ, որոնք Տէր Թողիկեան մեթոքով կը սորվին: Բանաւոր ուր փակալին ծեծի գործադրութիւնը կայ: Շար չարածուելու համար, էս մնալով հարուածին մէջ, ըսել կ'ուզէ, որ փեղին այդ հարուածը իր օգտակարութիւնը ունի, որպէսզի անոր հոգին փրկուի դժոխքէն: Դժոխքէն կը նշանակէ մեռելներու աշխարհէն: Այս պարագային հոգեւոր մահուան մասին է խօսքը, որովհետեւ նախադասութեան մէջ կ'ըսէ. «Եթէ զանիկա գաւազանով ծեծես, չի մեռնիր», ընդհակառակը գաւազանի հարուածը պարճաւ կ'ըլլայ անոր հոգիի փրկութեան, անդրադարձի, գգաստութեան: Մանաւանդ մարդ արարած կոչուածը կամակոր, թուամորթ էակ է, ուստի քիչ մը, չափաւոր հարուածը կրնայ զինք գգաստութեան հրախրել:

15 եւ 16 համարները, հեղափոխական են, ուր ցոյց կու փայ հօր մը, կամ ծնողքի մը ուրախութիւնը, երբ կը փեմնէ իր զակին վիճակը, «Եթէ քու սիրտդ իմաստուն ըլլայ, իմ սիրտս կ'ուրախանայ, իսկ երբ շրթունքներդ ուղիղ բաներ խօսին, իմ երկկամունքներս պիտի ցնծան»: Մէկ այլ ուրիշ փարբերակով, ժողովրդական արքայադարձութեամբ, որ կ'ըսեն ծնողքի մը հարստութիւնը իր գաւակը կամ գաւակներն են, մանաւանդ երբ այդ զակին կամ գաւակներուն վիճակը, անոնց սարեւակերպը, մրածելակերպը երբ իմաստութեամբ է ուղիղ են, ահա այն արեւն իրօք հարստութիւնն են իրենց ծնողներուն: Ինչպէս նոյն այս գիրքին մէջ առիթով մը ըսաւ. «Իմաստուն փղան իր հայրը կ'ուրախացնէ, բայց անմիտ փղան իր մօրտ փրփմութիւնն է»: Այսօր կ'ապրինք այնպիսի ժամանակահատուածի մը մէջ, ուր ծնողք գաւակ կապը ցաւալի իրողութեան առջեւ է:

17 եւ 18 համարները կը յիշեցնեն ու կը գգուշացնեն, որ «չըլլայ թէ սիրտդ մեղաւորներուն չնախանձի, հապա ամեն օր Տիրոջ վախին մէջ եղիր, որովհետեւ իրապէս վախճան մը կայ, ու քու յոյսդ պիտի չկտրի»: Այո, ցաւօք սրտի յաճախ այնպէս կ'երեւի որ մեղաւորները շար աւելի բարօր ու հանգիստ կեանք ունին, որուն դիմաց մարդը կրնայ սայթափի, գայթակղի, ու փակալին նախանձի անոնց կեանքի բարօրութեան, էս ահա սրտի ցանկութիւնը զինք կը մղէ անոնց ճամբան ընդօրինակելու, բայց ահա Առակաց գիրքը կը գգուշացնէ էս կը յիշեցնէ, որ անպայման աւարտ մը կայ, ուրեմն դուն պահէ Աստուծոյ երկիրը ամեն օր, էս պիտի գայ օրը հաշուեպտութեան: